

Protagonistes PRESIDENTA DE CRISTIANISME AL SEGLE XXI

Mercè Izquierdo

“És molt raonable ser creient en la racionalitat del segle XXI”

Mireia Rourera
BARCELONA

La professora Mercè Izquierdo és la presidenta de Cristianisme al Segle XXI, una entitat que coneix des del principi i que sent molt seva perquè la seva mare, Maria Aymerich, i per tant ella de retruc, va viure en primera persona la seva creació “com a amiga que era de la Maria Rosa Farré, fundadora del CIC”. Cristianisme al Segle XXI, efectivament, va néixer el 1997 impulsada per Maria Rosa Farré (CIC), Jordi Porta (Espai Obert) i Roser Bofill (*El Cierro* i *El Pregó*) “amb la percepció que el cristianisme en el segle XXI havia de ser diferent i s’hi havia de pensar”, explica ara Izquierdo. Al principi, doncs, va ser un paraigua on es van aixoplugar amb la finalitat de debatre el futur del cristianisme entitats com Intermón, Justícia i Pau, Mans Unides, ASCA, F. Eiximenis, el CIC, el Col·lectiu de Dones en l'Església, Cristianisme i Justícia, *Foc Nou*, Espai Obert, el Centre Ecumènic, Cristians pel Socialisme i *El Pregó*, però amb els anys es va transformar en el que és ara: una associació amb entitat pròpia.

Aquestes entitats que primer s'aixoplugaven sota Cristianisme al Segle XXI, quin pes tenen? Els moviments cristians de base avui són petits?

Algunes d'aquelles entitats, com el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis, del qual jo era sòcia, ja no existeixen i els que n'èrem membres vam integrar-nos a Cristianisme al Segle XXI. Moltes altres entitats sí que existeixen, algunes, és veritat, amb poca visibilitat. Crec que els moviments cristians de base estem en hores baixes perquè si bé hi ha entitats consolidades i d'altres que estan naixent i que radicalment intenten fer les coses d'una manera diferent, les has d'anar a buscar una mica amb lupa.

Què fa avui Cristianisme al Segle XXI?
Nosaltres som una associació civil, per tant no depenem ni de cap parròquia ni

de ningú. Ens considerem cristians, però la nostra finalitat no és combatre res, sinó que és viure la possibilitat de ser creients, amb Déu i amb Jesús, en aquesta societat en què estem vivint, que és científica i tecnològica. En una societat laica nosaltres pensem que la veu de la creença és molt important i s'ha de poder manifestar sense complexos. És absolutament raonable ser creient dintre de la racionalitat del segle XXI. Això molta gent no s'ho pensa.

Quan gent jove afirma “Jo soc ateu!” tanca la possibilitat de parlar de Déu. Des del meu punt de vista això és terrible

Ho diu vostè, que és doctora en química.

També he estudiat història de la química i filosofia de la ciència i t'adones que la ciència no és tan diferent de les religions. Per què? Perquè són construccions que neixen de la pregunta de com funcionen les coses i del respecte per aquest món. La religió parteix de l'amor pel món i la voluntat de viure'l i millorar-lo, i això es veu a la Bíblia i els Evangelis. Igualment de l'estimació del món han nascut les ciències. Les nostres ciències, les occidentals, parteixen del supòsit que el món està creat per Déu i, per tant, és quelcom digne de ser estudiat.

Però arribar a la religió avui és difícil.

És difícil explicar els llenguatges simbòlics amb què s'expressa la fe, hem d'ensenyar a llegir no al peu de la lletra, sinó buscant l'essència, anant més enllà de les paraules. Nosaltres formem part de tota la gent que es formula preguntes i haig de dir que una de les coses que em sap més greu és veure gent que no se'n

fa, de preguntes. Quan gent jove afirma “Jo soc ateu!”, això em dol. Em dol perquè tanca la possibilitat de parlar de Déu. Des del meu punt de vista això és terrible perquè a nivell cultural és un empobriement. Però després aquesta mateixa gent jove sí que busca trobar significat a la vida i es troba coses o es posa a seguir coses “estranyes” o relacionades amb una “màgia” superficial... Deixem-ho aquí. A mi em sap greu veure que no es valora i es perd tot el que s'ha fet al llarg de la història al voltant de la recerca de

Em sap greu que es tanqui la possibilitat de parlar de la transcendència, perquè crec que és una limitació de les persones

Déu o de preguntar-te què hi fas al món, per què ets aquí. Que tot això es tanqui dient “No hi crec” descoratja. Què vol dir “No hi crec”? Jo tampoc crec en certes imatges de Déu, però en la pregunta sí.

Potser la societat de l'acceleració no té massa espai per a les preguntes.

I no és una llàstima? A mi em sap greu que es tanqui la possibilitat de parlar de la transcendència, perquè crec que és una limitació de les persones. La gent no es mereix tenir un futur sense aquesta reflexió i més amb el perill que hi ha de ser manipulats, com estem veient que passa. És terrible perdre la dinàmica de preguntar-te què hi ha al darrere de què hi fem en aquest món, i dir, com molts diuen, que no hi fem res, que morim i desapareixem i ja està.

Aquest missatge de Cristianisme al Segle XXI arriba a la gent jove? La gent jove ve a les vostres conferències?

No massa, però sí que hem fet una cosa

per apropar-nos a més públic i hem aconseguit tenir connexió amb gent jove perquè el que hem fet és que les nostres conferències –tant les que fem en el nostre congrés com les que fem en el cicle Espai Obert o les sessions dels Debats a Sant Ildefons– les hem ofert com a formació permanent a professors en actiu. Això ha sigut un enriquiment perquè han vingut als nostres debats de 20 a 25 professors, tant de religió com d'altres disciplines. Després de cada debat els ho hem complementat amb una reflexió didàctica i els ha enriquit a ells i a nosaltres. Això ens agrada molt i volem potenciar-ho.

Cristianisme al Segle XXI és ecumènica.

El nostre vicepresident és en Joel Cortès, de l'Església evangèlica. Tots som cristians, ens definim com a cristians, i sí que tenim diferències, però aquestes ens enriqueixen. Crec que el tema de l'ecumenisme encara s'ha de treballar molt a casa nostra. És un tema pendent.

Em deia que la seva entitat fa conferències en el congrés, en el cicle Espai Obert i els debats que es diuen Debats de Sant Ildefons. Parli'm del congrés.

El fem cada dos anys. En el darrer, el del 2019, quan encara no se sabia res de la pandèmia ni del que ens venia al damunt, es va fer sota el lema *Discernir els canvis del món actual*, sota la impressió cada vegada més clara que estan canviant les regles del joc i que aquest canvi no és anecdòtic sinó profund. Vam tenir molts convidats, entre els quals hi havia la Lucetta Scaraffia, historiadora i responsable de *Dones, Església, Món*, el suplement mensual de *L'Osservatore Romano*. Vam fer un debat molt interessant entre l'economista Joan B. Casas, el catedràtic de ciència política Pere Vilanova i el coordinador del Comitè Català de les Persones Refugiades, Àngel Miret, i de les xerrades van agradar molt les ponències de Pilar Rahola sobre les persecucions religioses i de l'Assumpta Ferran, experta en medi ambient. Ara ja preparem el d'aquest any: *El món després del coronavirus*.

RELIGIONS

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Direcció General d'Asser Religiosos

Mercè Izquierdo Aymerich és la presidenta de l'Associació Cristianisme al Segle XXI

■ JUANMA RAMOS

tre, d'una manera renovada i parlant d'aprenentatge servei, una visió de l'educació molt interessant que hauria de produir com a resultat persones compromeses. Aquí podríem reprendre el fil de la necessitat d'educar joves crítics i que busquin la transcendència.

Quan vostè diu que molta gent avui no es fa preguntes, potser és perquè l'Església no encoratja gaire?

Jo el que veig és que l'Església, per sort, manté la pregunta, manté la creença en Déu i la pregunta que això suscita. Des de la nostra associació pretenem això: parlar de Déu sense complexos. És aleshores que miro la parròquia de Santa Anna, catòlica però que hi ha integrat musulmans treballant en comunitat i sense problema, i ho veig molt gran.

Les xerrades del congrés, com les de l'Espai Obert i els Debats de Sant Ildefons, han quedat recollides en un llibre.

El llibre es diu *Situar-se en el món d'avui* (Círculo Rojo), l'ha coordinat en Lluís Busquets i Grabulosa i inclou aquestes conferències i la que vam fer als Debats de Sant Ildefons, que va ser només una a causa de la pandèmia: la del teòleg i missioner jesuïta Víctor Codina, que ens va parlar dels reptes proposats en el Sínode de l'Amazònia, en què ell va participar. En el llibre es poden llegir la conferència del teòleg i antropòleg Ramon M. Nogués ("De les religions a les espiritualitats: Entre salvació i narcisisme"), la del director d'Inforesidencias.com Josep de Martí ("Envel·liment: degradació física i mental, aferrissament terapèutic i testament vital") o la que va fer la metgessa i teòloga i monja benedictina Teresa Forcades ("Ideologia de gènere"), o la d'Edith Wustefeld ("Noves formes d'organització col·lectiva per a una societat més justa").

Són reflexions que aporten sentit crític.

Sí, que fan pensar i no eludeixen la dificultat. Al contrari que moltes coses fàcils que corren avui en dia. Mira, fa uns dies em van enviar per WhatsApp un treball sobre els "milers de mentides que al llarg de la història ha dit la religió". Això és una crítica fàcil i pura ignorància perquè, en tot cas, són mentides de cada època; són preguntes, afirmacions a vegades equivocades d'una època que després s'han refet... Aquest no és el camí.

Vostè succeeix en el càrrec Jaume Botey, que va ser president molts anys.

L'estimadíssim Jaume Botey, que enyorem tant. Ha sigut una pèrdua insubstituïble i el seu llegat és tan humà, tan clar, tan transcendent, que ha de ser escoltat. Precisament un dels projectes que estem treballant també per apropar-nos a les noves generacions és oferir una subvenció a joves que vulguin fer un voluntariat a la cooperativa L'Olivera, que ell va fundar. Una altra idea que treballem, també per a joves és un altre voluntariat al mas El Negre, llegat de Lluís Maria Xirri-nacs. ■

Una vida dedicada a la ciència i la recerca

Mercè Izquierdo Aymerich és doctora en química i catedràtica de didàctica de les ciències en la UAB. Ha estat professora de química a secundària i a la universitat i de didàctica de les ciències i d'història de la química a la UAB. S'ha dedicat especialment a la formació de professors de ciències (química) de primària i secundària. Ha impartit docència de doctorat en nombroses universitats de Sud-amèrica. La seva recerca es dedica a llenguatge i la història de la química, sempre en relació amb l'ensenyament de les ciències. Forma part del grup recerca LIEC (Llenguatge i Ensenyament de les Ciències), del qual va ser la primera directora. Pertany també al Cehic (Centre d'Estudis d'Història de la Ciència) i ha estat presidenta del Col·legi professional de professors (CDL), responsable de formació de professors al Departament d'Ensenyament (Generalitat de Catalunya) i vicerectora a la UAB.

I l'Espai Obert?

L'Espai Obert és un cicle que ve d'antic perquè ja el feia el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis abans que existís Cristianisme al Segle XXI. El darrer, el del 2019-2020, es va fer una mica sota les mateixes coordenades, sota el títol *Situar-se en el món d'avui*. Vam fer conferències molt interessants en relació amb les energies renovables, l'economia i la pobresa creixent al món, el món digital, l'envelliment de la població, etcètera.

També van parlar d'educació.

Va ser una de les conferències que a mi em van agradar més perquè és just del meu camp d'estudi. Josep Puig, catedràtic de teologia de l'educació, va parlar de *Educació en valors: les noves humanitats*, i va remarcar que cada vegada més l'educació d'avui posa l'alumne en el cen-